

**การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลกรณีการบำบัด
รักษาโรคด้วยวิธีทางการแพทย์แผนไทย**

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (สำนักการคลัง โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๔๖๘๑ หรือโทร. ๑๖๖๑ โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๓๖)

ที่ กท ๑๓๐๕/๓๔๖

วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๗

เรื่อง การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลกรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หัวหน้าผู้ตรวจราชการ กรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร เลขาธิการผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และ ผู้อำนวยการสำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ส่งสำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง การเบิกค่ารักษาพยาบาลกรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย ซึ่งสรุปสาระสำคัญไว้ว่า การบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยที่นำมาเบิกจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลได้จะต้องเป็นกรณีเพื่อการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ มิใช่กรณีเพื่อการส่งเสริมสุขภาพหรือการป้องกันโรค โดยให้มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ว่าจำเป็นต้องรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทย (ใบรับรองแพทย์จากแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม) เพื่อประกอบการเบิกจ่ายและเพื่อเป็นการควบคุมการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเห็นควรให้นำค่าใช้จ่ายเพื่อการดังกล่าวมาเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ตามรายการและไม่เกินอัตราที่กำหนด ดังนี้

๑. การนอนเพื่อการรักษา ๒๐๐ บาท/ครั้ง/วัน
๒. การนอนเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยด้วยโรคอัมพาตหรืออัมพฤกษ์ ๒๐๐ บาท/ครั้ง
๓. ยาสมุนไพรหรือยาแผนไทยที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค ให้เบิกจ่ายได้ตามที่สถานพยาบาลของทางราชการเรียกนั้น

ทั้งนี้ ต้องเป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ กรณีจำเป็นต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ซึ่งเป็นยาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือเป็นยาที่ผลิตตามเภสัชตำรับโรงพยาบาล ให้คณะกรรมการแพทย์ของสถานพยาบาลวินิจฉัยว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้และออกหนังสือรับรองให้เพื่อประกอบการเบิกจ่าย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นางณัฐนนท์ ทวีสิน)
ปลัดกรุงเทพมหานคร

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๔

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง การเบิกจ่ายรักษาพยาบาลกรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยส่วนราชการได้หารือเกี่ยวกับการพิจารณาการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล กรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยในสถานพยาบาลของทางราชการ ว่าจะสามารถเบิกจ่ายจากเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลได้หรือไม่ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า การบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยที่นำมาเบิกจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลได้จะต้องเป็นกรณีเพื่อการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ มิใช่กรณีเพื่อการส่งเสริมสุขภาพหรือการป้องกันโรค โดยให้มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ว่าจำเป็นต้องรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทย (ใบรับรองแพทย์จากแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม) เพื่อประกอบการเบิกจ่าย และเพื่อเป็นการควบคุมการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเห็นควรให้นำค่าใช้จ่ายเพื่อการดังกล่าวมาเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ตามรายการและไม่เกินอัตราที่กำหนด ดังนี้

๑. การนอนเพื่อการรักษา ๒๐๐ บาท/ครั้ง/วัน
๒. การนอนเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยด้วยโรคอัมพาตหรืออัมพฤกษ์ ๒๐๐ บาท/ครั้ง
๓. ยาสมุนไพรหรือยาแผนไทยที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค ให้เบิกจ่ายได้ตามที่สถานพยาบาลของทางราชการเรียกนั้น ทั้งนี้ ต้องเป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ กรณีจำเป็นต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ซึ่งเป็นยาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือเป็นยาที่ผลิตตามเภสัชตำรับโรงพยาบาล ให้คณะกรรมการแพทย์ของสถานพยาบาลวินิจฉัยว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้และออกหนังสือรับรองให้เพื่อประกอบการเบิกจ่าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๕๖๑

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลัดดาวัลย์ บุญมา)

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๕

กองคลัง.สป.

๒๔ กุมภาพันธ์ ๕๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... กรุงเทพมหานคร (สำนักการคลัง โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๔๖๘๑ หรือ โทร. ๑๖๖๑ โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๓๖)

ที่ กท ๑๓๐๕/๓๘๓

วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลกรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หัวหน้าผู้ตรวจราชการ กรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และ ผู้อำนวยการสำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

พร้อมนี้ขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๘ เรื่อง การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลกรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(คุณหญิงณฐนนท ทวีสิน)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลกรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทย

เรียน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้เวียนแจ้งส่วนราชการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล กรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทย ว่าจะต้องเป็นการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ มิใช่กรณีเพื่อการส่งเสริมสุขภาพหรือการป้องกันโรค โดยให้มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ว่าจำเป็นต้องรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทย (ใบรับรองแพทย์จากแพทย์แผนปัจจุบันซึ่งมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม) เพื่อประกอบการเบิกจ่ายนั้น

เนื่องจากผู้มีสิทธิและส่วนราชการบางแห่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่าย ในกรณีที่สถานพยาบาลบางแห่งไม่มีแพทย์แผนปัจจุบันประจำในสถานพยาบาล จึงไม่สามารถนำใบรับรองแพทย์มาประกอบการเบิกจ่ายได้ กรณีดังกล่าวจะสามารถให้แพทย์ผู้ทำการรักษาด้วยวิธีการทางแพทย์แผนไทยเป็นผู้ออกไปรับรองแพทย์ได้หรือไม่

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า การบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการทางแพทย์แผนไทยที่นำมาเบิกจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลได้ จะต้องเป็นกรณีเพื่อการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ว่าจำเป็นต้องรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยแพทย์แผนไทย โดยจะต้องมีหลักฐานประกอบการรักษา ดังนี้

๑. ใบรับรองแพทย์จากแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือ

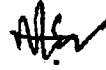
๒. ใบรับรองแพทย์จากแพทย์ผู้ที่มีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย หรือสาขาแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ

๓. ใบรับรองการรักษา หรือใบความเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของบุคคลผู้ได้รับมอบหมายตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือสภาวิชาชีพไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๔

๔. หากใช้หลักฐานตามข้อ ๓ จะต้องแนบสำเนาหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวสามารถทำการประกอบโรคศิลปะด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะ เพื่อประกอบการเบิกจ่าย

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัตินับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เป็นต้นไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกอบ ตันติยาพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๕๖๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๔๖๘๑ หรือโทร. ๑๖๖๑ โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๓๖)

ที่ กท ๑๓๐๕/๖๙๒๒

วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ “โครงการทัวร์สุขภาพ”

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หัวหน้าผู้ตรวจราชการ กรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และ ผู้อำนวยการสำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

พร้อมบันทึกนี้ สำนักงานคลังขอส่งสำเนาหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๒๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ “โครงการทัวร์สุขภาพ” มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นางประพิม บริสุทธิ์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคลัง

ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานคลัง

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๒๙

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล สำหรับ “โครงการทัวร์สุขภาพ”

เรียน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๑๖๖ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๙
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๘

ด้วยขณะนี้สถานพยาบาลของทางราชการหลายแห่งได้มีการจัดทำโครงการทัวร์สุขภาพ เมื่อข้าราชการและบุคคลในครอบครัวเข้ารับบริการจะได้รับการวินิจฉัยโรคว่า เป็นโรคกระดูกและข้อโดยไบสเร็กซ์รับเงินค่ารักษาพยาบาลจะประกอบด้วยรายการ ค่าชั้นสูตรโรค ค่าเอกซเรย์ ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีอื่นๆ และค่ากายภาพบำบัดขณะเดียวกันจะเป็นกรณีของผู้มีสิทธิในสังกัดเดียวกันเข้ารับการรักษาพยาบาลพร้อมกัน ในวันเดียวกัน มีรายการเกี่ยวกับการรักษาเหมือนกัน ต่างกันที่จำนวนเงินบ้าง ซึ่งเรื่องดังกล่าวทำให้เกิดปัญหา ในการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลกับส่วนราชการต้นสังกัดและกรมบัญชีกลางอย่างมาก

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. ในหลักการ ค่ารักษาพยาบาลที่จะนำมาเบิกจ่ายจากทางราชการได้ต้องเป็นค่ารักษาพยาบาลอันเกิดจากการที่แพทย์ได้ดำเนินการบำบัดรักษาโรคหรืออาการผิดปกติของร่างกาย โดยใช้วิธีการตามที่แพทย์เห็นว่าจำเป็นและสมควรเพื่อทำให้ผู้ป่วยหายจากโรคหรืออาการผิดปกติดังกล่าว แต่ทั้งนี้ จะต้องไม่อยู่ในลักษณะเป็นค่าธรรมเนียมพิเศษ

๒. การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้หมายความรวมถึงค่าตรวจสุขภาพประจำปี แต่ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามมาตรา ๑๑ (๓) และมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวโดยสรุป คือ

๒.๑ ให้สิทธิเฉพาะข้าราชการ และลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ โดยไม่รวมถึงบุคคลในครอบครัว

๒.๒ เป็นกรณีที่เข้ารับการตรวจสุขภาพในสถานพยาบาลของทางราชการ

๒.๓ ต้องเป็นไปตามรายการและอัตราการเบิกจ่าย ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๑๖๖ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๙ (รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑)

๓. กรณีการบำบัดรักษาด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทย จะต้องเป็นกรณีเพื่อการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ มิใช่กรณีเพื่อการส่งเสริมสุขภาพหรือการป้องกันโรค โดยให้มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ว่าจำเป็นต้องรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทย เพื่อประกอบการเบิกจ่ายสำหรับอัตราและเอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๘ (รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และ ๓)

๔. จากการหารือไปยังแพทยสภาเกี่ยวกับการรักษาตามโครงการส่งเสริมสุขภาพ ได้รับแจ้งว่า โปรแกรมทัวร์สุขภาพบางส่วนมีลักษณะเป็นการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพ บางส่วนเป็นการตรวจสุขภาพประจำปี บางส่วนไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล หากเป็นการบำบัดรักษาโรคแพทย์ต้องมีการตรวจและให้การวินิจฉัยเป็นรายๆ ซึ่งจะมีข้อบ่งชี้ในการส่งไปดำเนินการบำบัดรักษาโรค หรืออาการผิดปกติของร่างกาย ในส่วนนั้น ส่วนประเด็นเกี่ยวกับมาตรฐานการรักษาพยาบาลนี้ การบำบัดรักษาโรคส่วนใหญ่มิได้เป็นการรักษาตามแพทย์แผนปัจจุบัน แต่เป็นการรักษาแพทย์แผนไทย

ดังนั้น กรณีโครงการทัวร์สุขภาพ จึงเป็นลักษณะของการตรวจสุขภาพประจำปี ไม่ใช่การบำบัดรักษาโรค จำต้องแยกค่ารักษาพยาบาลออกเป็นรายการค่าตรวจสุขภาพประจำปี ตามข้อ ๒ และให้มีการเบิกจ่ายตามอัตราที่กำหนดไว้เท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ผู้มีสิทธิและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐-๒๒๗๓-๙๕๖๑

www.cgd.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๒

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของ
ทางราชการ (เพิ่มเติม)

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด
ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ/สถานพยาบาลที่กระทรวงการคลังกำหนด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๘
๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายการและอัตราค่าบริการหมวดที่ ๑๕ ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดของ
ผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น

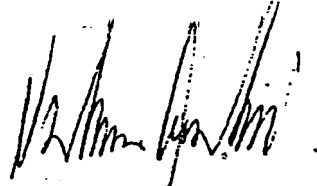
ตามที่กรมบัญชีกลางได้เวียนแจ้งส่วนราชการต่างๆ สถานพยาบาลของทางราชการทั่วประเทศ
และสถานพยาบาลที่กระทรวงการคลังกำหนด ให้ทราบและถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง
อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ ตาม
หนังสือที่อ้างถึง ๓ ซึ่งประกาศดังกล่าว ยังมีได้กำหนดอัตราค่าบริการหมวดที่ ๑๕ ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการ
การให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่นโดยได้กำหนดให้การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลกรณีการบำบัด
รักษาโรคด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทย ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ นั้น

กรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลัง พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่าเพื่อให้
การเบิกจ่ายค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่นเป็นไปในแนวทาง
เดียวกันและเกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ จึงเห็นสมควรยกเลิกหลักเกณฑ์และอัตราค่าบริการตามหนังสือ
ที่อ้างถึง ๑ และ ๒ โดยให้ถือปฏิบัติตามประกาศอัตราค่าบริการหมวดที่ ๑๕ ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการ
การให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น จำนวน ๔ รายการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และ
ในการเบิกจ่ายค่าบริการการนวดแผนไทย ให้ถือปฏิบัติตามแนวเวชปฏิบัติด้านการนวดแผนไทยของระบบ
หลักประกันสุขภาพแห่งชาติด้วย

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป สำหรับกรณีค่ารักษาพยาบาล
ทางการแพทย์แผนไทยที่มีใบเสร็จรับเงินเกิดขึ้นก่อนวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ การเบิกจ่ายยังคงเป็นไปตาม
หนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ
กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ
โทร. ๐-๒๒๙๘-๖๐๘๖, ๐-๒๒๗๓-๙๕๖๑

หมวดที่ ๑๕

ค่าบริการฝังเข็ม และค่าบริการการให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น

ค่าบริการฝังเข็ม หมายถึง ค่าบริการในการให้บริการฝังเข็มเพื่อการรักษาผู้ป่วย โดยแพทย์แผนปัจจุบันที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและได้รับการอบรมด้านฝังเข็มเพิ่มเติม

ค่าบริการการให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น หมายถึง ค่าบริการในการให้บริการของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่นๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ เช่น แพทย์แผนไทย เป็นต้น

การเบิกจ่ายค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย

๑. การเบิกค่าบริการฝังเข็มเพื่อการรักษา จะต้องมิใช่รับรองจากแพทย์ว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องฝังเข็มเพื่อประกอบการเบิกจ่าย

๒. การเบิกค่าบริการกรณีการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย จะต้องเป็นกรณีเพื่อการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ มิใช่กรณีเพื่อการส่งเสริมสุขภาพหรือป้องกันโรค โดยให้มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ว่าจำเป็นต้องรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยแพทย์แผนไทย ซึ่งจะต้องมีหลักฐานประกอบการรักษา ดังนี้

๒.๑ ใบรับรองแพทย์จากแพทย์แผนปัจจุบัน ที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือ

๒.๒ ใบรับรองแพทย์จากแพทย์ผู้ที่มีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภท การนวดไทย หรือประเภทเวชกรรมไทย หรือสาขาแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ

๒.๓ ใบรับรองการรักษา หรือใบความเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม/ของบุคคลที่ได้รับการรับรองตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะหรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยต้องแนบสำเนาหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวสามารถประกอบโรคศิลปะด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะเพื่อประกอบการเบิกจ่าย

การเบิกจ่ายค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย สามารถเบิกจ่ายได้ตามรายการ เจ็อนไซ และไม่เกินอัตรา ดังนี้

ลำดับ	รายการ	หน่วย	ราคา	หมายเหตุ	รหัสรายการ
๑๕.๑	ค่าฝังเข็ม	ครั้ง/วัน	๑๐๐	รวมค่าเข็ม	๕๘๐๐๑
๑๕.๒	การนวดเพื่อลดอาการปวดและการประคบสมุนไพร (รวมค่าลูกประคบ)	ครั้ง/วัน (ไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์)	๒๕๐	การนวดแผนไทย ให้ปฏิบัติตามแนวเวชปฏิบัติด้านการนวดไทย (นวนท.)* ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนด	๕๘๐๐๒
๑๕.๓	การนวดเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยด้วยโรคอัมพาตหรืออัมพฤกษ์ และการประคบสมุนไพร (รวมค่าลูกประคบ)	ครั้ง/วัน (๒-๕ ครั้ง/สัปดาห์)	๒๕๐	สิทธิประโยชน์ของระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	๕๘๐๐๓
๑๕.๔	ค่าอบไอน้ำสมุนไพร (เฉพาะผู้ป่วยหอบหืด หัวใจ ที่ไม่มีไข้)	ครั้ง/วัน (ไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์)	๑๐๐	รวมสมุนไพร	๕๘๐๐๔

ทั้งนี้ อัตราค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยที่กำหนด ได้คิดรวมค่าบริการทางการแพทย์แล้ว จึงไม่สามารถเบิกจ่ายค่าบริการทางการแพทย์อีกได้ โดยผู้มีสิทธิ/ผู้ป่วยต้องร่วมจ่ายในกรณีที่สถานพยาบาลเรียกเก็บค่าบริการพยาบาลเกินอัตราที่กำหนด สำหรับรายการอื่นนอกเหนือจากรายการข้างต้นไม่สามารถเบิกจ่ายได้ ผู้มีสิทธิต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพร หรือยาแผนไทย (ยาแผนโบราณ หรือยาตำรับ) ที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค โดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ให้เบิกจ่ายได้ตามที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ โดยจะต้องเป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ หรือเป็นยาที่ผลิตตามเภสัชตำรับโรงพยาบาล หากจำเป็นต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ซึ่งเป็นยาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ให้คณะกรรมการแพทย์ของสถานพยาบาลวินิจฉัยว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้และออกหนังสือรับรองให้ เพื่อประกอบการเบิกจ่าย (การกำหนดราคา ยา ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในหมวดที่ ๓)

* แนวเวชปฏิบัติด้านการนวดไทย (นวนท.) สามารถ Download ได้จาก www.cdg.go.th

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติและข้อควรระวังในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ/สถานพยาบาลที่กระทรวงการคลังกำหนด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๓๐.๒/ว ๓๖ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๔
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๓๐.๒/ว ๓๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๔
๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

ตามที่กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข โดยโครงการพัฒนาระบบตรวจสอบการให้บริการรักษายาบาลดำเนินการพัฒนาระบบตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. จากการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ พบว่า สถานพยาบาลหลายแห่งมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ที่กำหนด ดังนี้

๑.๑ การเบิกค่าใช้จ่ายกรณีส่งต่อผู้ป่วยจากสถานพยาบาลของทางราชการไปสถานพยาบาลของเอกชนเพื่อรับการรักษาพยาบาล เช่น การบริการทางกายภาพบำบัดและทางเวชกรรมฟื้นฟู ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๒ การเบิกค่ายาซึ่งมิได้ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรง เช่น ยานวดเพื่อบรรเทาอาการหรือการเบิกค่าผลิตภัณฑ์ที่ส่วนมากมีลักษณะการใช้เป็นเครื่องสำอาง เช่น สบู่/แชมพูทำความสะอาดผิวหนังหรือรักษาโรคผิวหนังสื่อที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพผู้ป่วย เช่น อากาศันผิวหนัง รังแค หรือมีลักษณะเป็นอาหาร เช่น ชาสมุนไพร

๑.๓ การเบิกค่ายาหรือผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรมิได้ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรงหรือมีลักษณะเป็นการส่งเสริมสุขภาพ หรือเป็นยาที่ไม่มีข้อบ่งชี้ชัดเจน เช่น ยาอายุวัฒนะ ซึ่งหลายรายการเป็นยาใหม่ที่จะต้องมีการติดตามเฝ้าระวังในเรื่องคุณภาพและความปลอดภัย

๑.๔ การเบิกค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นค่ารักษายาบาล เช่น ค่าบริการหรือค่ายาที่ใช้ในกรณีการเสริมความงาม (เช่น การรักษาผิว การรักษาศีรษะล้าน การทำศัลยกรรมตกแต่ง) การลดความอ้วน การแก้ไขความบกพร่องของสายตาด้วยการยิงเลเซอร์ (เช่น การแก้ไขสายตาสั้น) การคุมกำเนิด (ยกเว้นการทำหมันถาวร) หรือ การรักษาภาวะมีบุตรยาก

๑.๕ การเบิกจ่ายประเภทวิตามิน (Vitamins) เช่น วิตามินรวม และแร่ธาตุ (Minerals) เช่น แคลเซียม เกินความจำเป็น โดยไม่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์หรือข้อมูลว่าผู้ป่วยมีภาวะขาดสารอาหาร

๑.๖ การเบิกจ่ายอันตรายซึ่งจะต้องบริหารจัดการในสถานพยาบาลโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม แต่นำออกไปใช้นอกสถานพยาบาล เช่น ยาเคมีบำบัดประเภทยาฉีด หรือสารอาหารทางเส้นเลือด (Parenteral nutrition)

๒. เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่เกิดการรั่วไหลไปในทางที่ไม่เหมาะสม จึงเห็นสมควรกำหนด ดังนี้

๒.๑ ยกเลิกแนวทางการเบิกจ่ายค่ายาประเภทวิตามินตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ และกำหนดการเบิกจ่ายค่ายาประเภทวิตามิน (Vitamins) และแร่ธาตุ (Minerals) ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะวิตามินและเกลือแร่ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นยาจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งมีคุณสมบัติในการบำบัดรักษาโรค โดยให้เบิกจ่ายตามรายการและเงื่อนไขที่กำหนดในบัญชียาหลักแห่งชาติเท่านั้น

๒.๒ การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพร ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะรายการ รูปแบบ ความแรง ข้อบ่งใช้ และข้อมูลสำคัญอื่นๆ ที่กำหนดในบัญชียาจากสมุนไพร และเภสัชตำรับโรงพยาบาล ซึ่งเป็นรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติฉบับปัจจุบันเท่านั้น เนื่องจากเป็นยาที่มีข้อบ่งใช้ชัดเจน ครบคลุมโรคและการรักษาพยาบาลที่จำเป็น และมีระบบติดตามเฝ้าระวังในเรื่องคุณภาพและความปลอดภัย

ทั้งนี้ กรณีตามข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ดังกล่าว ห้ามสถานพยาบาลออกหนังสือรับรองของคณะกรรมการแพทย์กรณีการใช้นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ

๒.๓ การเบิกจ่ายค่ายาอันตรายซึ่งรวมถึงสารอาหารทางเส้นเลือดที่จะต้องบริหารจัดการในสถานพยาบาลโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะกรณีที่ใช้กับผู้ป่วยขณะที่อยู่ในสถานพยาบาลเท่านั้น มิให้เบิกจ่ายเพื่อนำไปใช้นอกสถานพยาบาล ยกเว้น ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่มีการส่งต่อไปรักษาด้วยวิธีไตเทียม (Hemodialysis) ณ สถานพยาบาลอื่น

ทั้งนี้ กรณีตามข้อ ๒.๑ และ ๒.๓ ดังกล่าว ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป สำหรับกรณีค่ายาที่มีใบเสร็จรับเงินหรือการส่งเบิกในระบบเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการก่อนวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ การเบิกจ่ายยังคงเป็นตามหลักเกณฑ์เดิม

๓. ซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการเพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ที่กำหนด ดังนี้

๓.๑ ค่ายาที่จะนำมาเบิกจ่ายได้จะต้องเป็นยาที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรง และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นยาจาก อย. และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในหนังสือที่อ้างถึง ๓ หมวดที่ ๓ ค่ายาและสารอาหารทางเส้นเลือด ยกเว้น กรณีการเบิกจ่ายค่ายาวิตามินและแร่ธาตุ และยาสมุนไพร ในข้อ ๒.๑ และ ๒.๒

๓.๒ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรณีการเสริมความงาม การลดความอ้วน การแก้ไขความบกพร่องของสายตาด้วยการยิงแสงเลเซอร์ การคุมกำเนิด (ยกเว้นการทำหมันถาวร) หรือการรักษาภาวะมีบุตรยาก ไม่ถือเป็นค่ารักษายาบาล จึงไม่สามารถเบิกจ่ายจากทางราชการได้

๓.๓ การส่งต่อผู้ป่วยจากสถานพยาบาลของทางราชการไปสถานพยาบาลของเอกชนสามารถเบิกจ่ายได้ในกรณีการตรวจทางห้องทดลองหรือเอกซเรย์ สำหรับการส่งต่อไปรับการรักษาพยาบาล

ปัจจุบันสามารถเบิกจ่ายได้เฉพาะกรณีผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ต้องรักษาด้วยวิธีไตเทียม และผู้ป่วยมะเร็งที่ต้อง
รับการรักษาพยาบาลด้วยวิธีการรังสีรักษา ทั้งนี้ จะต้องเป็นสถานพยาบาลของเอกชนที่เข้าร่วมโครงการเบิก
จ่ายตรงเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

บริสุทธิ์ ศรีสุพรรณ

(นายบริสุทธิ์ ศรีสุพรรณ)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐-๒๒๙๗-๖๐๘๖-๘, ๐-๒๒๗๓-๙๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๕๗

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขแนวทางการปฏิบัติ และข้อความเข้าใจในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาล
ข้าราชการ

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บัญชาการตำรวจ
แห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ/สถานพยาบาลที่กระทรวง
การคลังกำหนด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กระทรวงการคลังได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ
รักษายาบาลข้าราชการ ซึ่งรวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพร โดยให้เบิกจ่ายได้เฉพาะ
รายการ รูปแบบ ความแรง ข้อบ่งใช้ และข้อมูลสำคัญอื่นๆ ที่กำหนดในบัญชียาจากสมุนไพร และเภสัชตำรับ
โรงพยาบาล ซึ่งเป็นรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติฉบับปัจจุบันเท่านั้น และห้ามสถาน
พยาบาลออกหนังสือรับรองของคณะกรรมการแพทย์กรณีการใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เนื่องจากได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากกรมพัฒนาการ
แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกว่า รายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติฉบับปัจจุบันมีเพียง
๑๙ รายการ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมอาการหรือโรคที่สามารถรักษาด้วยวิธีทางการแพทย์แผนไทยได้ เนื่องจากหลัก
เกณฑ์ในการคัดเลือกยาของบัญชียาหลักแห่งชาติจะเน้นการพิจารณาหลักฐานการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์
ด้านประสิทธิผลการรักษาและความปลอดภัย ทำให้รายการยาสมุนไพรหลายรายการที่ได้รับการยอมรับด้าน
ประสิทธิผลการรักษาและความปลอดภัย ไม่ได้รับการคัดเลือกเนื่องจากขาดหลักฐานการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์
ดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากยาแผนปัจจุบันที่มีงานศึกษาวิจัยเป็นจำนวนมาก จึงเห็นสมควรดำเนินการดังนี้

๑. แก้ไขหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพร ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ข้อ ๒.๒ กำหนดให้
ค่ายาสมุนไพรที่เบิกจ่ายได้ ประกอบด้วย

๑.๑ รายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติฉบับปัจจุบัน

๑.๒ รายการยาสมุนไพรที่เป็นเภสัชตำรับของโรงพยาบาล (ยาสมุนไพรที่สถานพยาบาล
แต่ละแห่งผลิตเอง)

๑.๓ รายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาลแต่ละแห่ง โดยให้
คณะกรรมการแพทย์ของสถานพยาบาลวินิจฉัยและออกหนังสือรับรองยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ เพื่อใช้
เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย ทั้งนี้ สถานพยาบาลแต่ละแห่งจะต้องประกาศรายการยาสมุนไพรที่อยู่ใน
บัญชียาของสถานพยาบาล เพื่อใช้เป็นบัญชียาสมุนไพรที่ให้เบิกจ่ายได้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการประกาศ
บัญชียาสมุนไพรที่ใช้เป็นมาตรฐานร่วมกัน (ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒) พร้อมทั้งส่งบัญชียาชั่วคราว

ดังกล่าวให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมพิจารณากลับกรอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการจัดทำบัญชียาสมุนไพรที่ใช้เป็นมาตรฐานร่วมกันต่อไป

๒. ปรับปรุงแก้ไขข้อความที่ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ข้อ ๓.๑ เป็นดังนี้ ค่ายาที่จะนำมาเบิกจ่ายได้ จะต้องเป็นยาที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรง และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นยาจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ หมวดที่ ๓ ค่ายาและสารอาหารทางเส้นเลือด รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ยกเว้น กรณีการเบิกจ่ายค่ายา ดังนี้

๒.๑ การเบิกจ่ายค่ายาวิตามินและแร่ธาตุ ให้เป็นไปตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ข้อ ๒.๑

๒.๒ การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑

ทั้งนี้ สำหรับกรณีค่ายาดังกล่าว ที่มีใบเสร็จรับเงินหรือการส่งเบิกในระบบเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐-๒๒๘๘-๖๐๘๖-๘, ๐-๒๒๗๓-๙๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๓

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง การขยายระยะเวลาการเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาล

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ/สถานพยาบาลที่กระทรวงการคลังกำหนด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๕๗ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ตามที่กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายยาสมุนไพร โดยให้เบิกจ่ายได้เฉพาะรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ รายการยาสมุนไพรที่เป็นเภสัชตำรับโรงพยาบาล และรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาลซึ่งมีหนังสือรับรองความจำเป็นในการใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติจากคณะกรรมการแพทย์ สำหรับการใช้ยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาล ให้สถานพยาบาลประกาศรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาลเป็นบัญชียาสมุนไพรที่เบิกจ่ายได้เป็นการชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาดำเนินการจัดทำบัญชียาสมุนไพรที่เป็นมาตรฐาน แต่ทั้งนี้ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เนื่องจากการกำหนดบัญชียาสมุนไพรที่เป็นมาตรฐานยังอยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของกระทรวงการคลังและกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดังนั้น เพื่อให้การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพรในการรักษาด้วยวิธีทางการแพทย์แผนไทยสามารถดำเนินการได้ต่อไป จึงขยายระยะเวลาการเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาลได้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนริศ ชัยสูตร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐-๒๒๙๘-๖๐๘๖-๘, ๐-๒๒๗๓-๙๕๖๑

๕๕๕

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๘๘

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ สิงหาคมท ๒๕๕๓

เรื่อง การขยายระยะเวลาการเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาล

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ/สถานพยาบาลที่กระทรวงการคลังกำหนด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๕๗ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ตามที่กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายยาสมุนไพร โดยให้เบิกจ่ายได้เฉพาะรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ รายการยาสมุนไพรที่เป็นเภสัชตำรับของโรงพยาบาล และรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาลซึ่งมีหนังสือรับรองความจำเป็นในการใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติจากคณะกรรมการแพทย์ สำหรับการใช้จ่ายยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาล ให้เบิกจ่ายได้เป็นการชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาดำเนินการจัดทำบัญชียาสมุนไพรที่เป็นมาตรฐาน แต่ทั้งนี้ไม่เกินวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เนื่องจากกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำบัญชียาแผนไทยแห่งชาติเพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติพิจารณา ดังนั้น เพื่อให้การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพรในการรักษาด้วยวิถีทางการแพทย์แผนไทยสามารถดำเนินการได้ต่อไป จึงขยายระยะเวลาการเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาของสถานพยาบาลได้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิริศ ชัยสูตร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐-๒๒๙๘-๖๐๘๖-๘, ๐-๒๒๗๓-๙๕๖๑

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๓

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขานุการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บัญชาการตำรวจ
แห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ/สถานพยาบาลที่กระทรวง
การคลังกำหนด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ ๔๕ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒
ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๕๗ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และ
ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๘๘ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลสิทธิสวัสดิการรักษ
าพยาบาลข้าราชการ หมวด ๑๕ ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดของผู้ประกอบ
โรคศิลปะอื่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล
ด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้แก่ ค่ายาสมุนไพร ค่าบริการฝังเข็ม ค่านวด และค่า
อบไอน้ำสมุนไพร เพื่อถือปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษพยาบาลจากทางราชการ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า ปัจจุบันรัฐได้มีการส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทยเป็น
ทางเลือกหนึ่งของการรักษาพยาบาลในระบบสาธารณสุขของประเทศ จึงเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การ
เบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดย
ยกเลิกอัตราค่าบริการสาธารณสุข หมวด ๑๕ รายการค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดของ
ผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์
๒๕๕๒ และหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ายาสมุนไพร ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕
ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ และกำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก เพื่อให้ส่วนราชการ สถานพยาบาลของทางราชการและผู้มีสิทธิถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ค่ายาแผนไทย ให้เบิกได้เฉพาะค่ายาที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรคโดยตรงเท่านั้น ส่วนยา
แผนไทยที่ใช้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ และ/หรือเพื่อการนวดบรรเทาอาการ เช่น น้ำมันไหล เจลพริก เป็นต้น
และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเครื่องสำอาง หรือมีลักษณะเป็นอาหาร ห้ามเบิกจ่ายจากทางราชการ โดยการเบิกค่า
ยาแผนไทยที่ใช้บำบัดรักษาโรคโดยตรงต้องเป็นไปตามรายการยาและเงื่อนไขการใช้จ่ายดังต่อไปนี้

๑.๑ ยาแผนไทยประเภทที่ ๑ รายการยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ ให้เป็นไปตาม
เงื่อนไขการใช้จ่ายที่กำหนดในบัญชียาหลักแห่งชาติ

๑.๒ ยาแผนไทยประเภทที่ ๒ รายการที่เป็นยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ส่วนที่ไม่ได้อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ) ให้เป็นไปตามการสั่งใช้ยาของแพทย์แผนปัจจุบันที่มีใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือแพทย์แผนไทยผู้มีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย (ประเภทเวชกรรมแผนไทย) หรือ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๑.๓ ยาแผนไทยประเภทที่ ๓ รายการยาที่อยู่ในเภสัชตำรับโรงพยาบาล (ยาสมุนไพรที่สถานพยาบาล แต่ละแห่งผลิตเอง ในส่วนที่ไม่ได้อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ) ให้เป็นไปตามการสั่งใช้ยาของแพทย์แผนปัจจุบันที่มีใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือแพทย์แผนไทยผู้มีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย (ประเภทเวชกรรมแผนไทย) หรือ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๑.๔ ยาแผนไทยประเภทที่ ๔ รายการยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายให้เป็นไปตามการสั่งใช้ยาของแพทย์แผนไทยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย (ประเภทเวชกรรมแผนไทย) หรือ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๒. ค่าบริการฝังเข็มและบริการการให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น ให้เป็นไปตามอัตราค่าบริการสาธารณสุขที่ส่งมาด้วย

๓. การให้บริการรักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้สถานพยาบาลดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ให้แพทย์บันทึกข้อมูลการรักษาพยาบาลตามแนวเวชปฏิบัติทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไว้ในเวชระเบียนเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

๓.๒ ให้ระบุประเภทของยาแผนไทยไว้ในใบเสร็จรับเงินอย่างชัดเจนว่าเป็นค่ายาแผนไทยประเภทที่เท่าไร เช่น “ค่ายาแผนไทยที่เบิกได้ประเภทที่ ๑” เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายและการตรวจสอบ

๓.๓ ห้ามแพทย์หรือคณะกรรมการแพทย์ของสถานพยาบาลออกหนังสือรับรองการใช้ยาแผนไทยนอกเหนือจากยาแผนไทยทั้ง ๔ ประเภทดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้ผู้มีสิทธินำไปใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายส่วนราชการต้นสังกัด

๔. การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้ส่วนราชการตรวจสอบคำขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนดอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้สำหรับการรักษาพยาบาลด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป สำหรับการเบิกค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุภา ปิยะจิตติ)

รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐-๒๑๒๗-๗๓๙๖-๘

อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลสิทธิสวัสดิการ
รักษาพยาบาลข้าราชการ

หมวด ๑๕

ค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการการให้การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น
ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔

หลักเกณฑ์การเบิกค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ทางเลือก

๑. ค่าบริการฝังเข็ม ให้เบิกได้เฉพาะกรณีการฝังเข็มเพื่อการรักษาผู้ป่วยโดยแพทย์แผนปัจจุบันที่มี
ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและได้รับการอบรมด้านฝังเข็มเพิ่มเติม และการเบิกนั้น ต้องมีใบรับรอง
ซึ่งออกโดยแพทย์ข้างต้นว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องฝังเข็มเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย

๒. ค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์แผนไทย ให้เบิกได้ดังนี้

๒.๑ ค่าขนาดเพื่อการบำบัดรักษาโรคโดยตรงเท่านั้น อาทิ โรคที่เกิดความผิดปกติของกล้ามเนื้อ
เส้นเอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม ส่วนการนวดเพื่อลดอาการปวดเมื่อย อาทิ การนวดเท้าในขณะฟอกเลือดผู้ป่วย
โรคไตวายเรื้อรัง การนวดเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ห้ามเบิกจ่ายจากทางราชการ

๒.๒ ค่าขนาดเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ป่วยโรคอัมพฤกษ์ โรคอัมพาต โรคสันนิบาต

๒.๓ ค่าอบไอน้ำสมุนไพร ค่าอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการบำบัดรักษาโรคและ/หรือฟื้นฟูโรคหอบ
หืด หรือภูมิแพ้

๒.๔ ค่าประคบสมุนไพร เพื่อการบำบัดรักษาโรคโดยตรงเท่านั้น อาทิ โรคที่เกิดความผิดปกติ
ของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม โรคอัมพฤกษ์ โรคอัมพาต โรคสันนิบาต

๓. รายการ เงื่อนไข และอัตราค่าบริการฝังเข็มและค่าบริการบำบัดรักษาโรคด้วยวิธีการแพทย์
แผนไทย ที่ให้เบิก

ลำดับ	รหัส	รายการ	หน่วย	ราคา	หมายเหตุ
๑๕.๑	๕๘๐๐๑	ค่าฝังเข็ม	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง	๑๐๐	ราคาเหมาจ่าย รวม ค่า เข็ม และค่าบริการ ทางการแพทย์
๑๕.๒	๕๘๐๐๒	ค่านวดพร้อมประคบสมุนไพรเพื่อ การบำบัดรักษาโรค อาทิ โรคที่เกิด ความผิดปกติของกล้ามเนื้อ เส้น เอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และ ต้องไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์	๒๕๐	ราคาเหมาจ่าย รวม ค่า นวด ค่าประคบ ลูก ประคบและค่า บริการทางการ แพทย์

ลำดับ	รหัส	รายการ	หน่วย	ราคา	หมายเหตุ
๑๕.๓	๕๘๐๐๓	ค่านวดพร้อมประคบสมุนไพรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ อาทิ โรคอัมพฤกษ์ โรคอัมพาต โรคสันนิบาต	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และต้องไม่เกิน ๕ ครั้ง/สัปดาห์	๒๕๐	ราคาเหมาจ่าย รวมค่านวด ค่าประคบ ลูกประคบและค่าบริการทางการแพทย์
๑๕.๔	๕๘๐๐๔	ค่าอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการบำบัดรักษาโรคและ/หรือฟื้นฟูโรคหอบหืด หรือภูมิแพ้	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และต้องไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์	๑๐๐	ราคาเหมาจ่าย รวมค่าสมุนไพรที่ใช้ในการอบ และค่าบริการทางการแพทย์
๑๕.๕	๕๘๐๐๕	ค่านวดเพื่อการบำบัดรักษาโรค อาทิ โรคที่เกิดความผิดปกติของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และต้องไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์	๒๐๐	ราคาเหมาจ่าย รวมค่าบริการทางการแพทย์
๑๕.๖	๕๘๐๐๖	ค่านวดเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ อาทิ โรคอัมพฤกษ์ โรคอัมพาต โรคสันนิบาต	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และต้องไม่เกิน ๕ ครั้ง/สัปดาห์	๒๐๐	ราคาเหมาจ่าย รวมค่าบริการทางการแพทย์
๑๕.๗	๕๘๐๐๗	ค่าประคบสมุนไพรเพื่อการบำบัดรักษาโรค อาทิ โรคที่เกิดความผิดปกติของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น กระดูก ข้อต่อ เลือดลม โรคอัมพฤกษ์ โรคอัมพาต โรคสันนิบาต (ไม่มีค่านวด)	ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง และต้องไม่เกิน ๓ ครั้ง/สัปดาห์	๑๐๐	ราคาเหมาจ่าย รวมค่าประคบ ลูกประคบ และค่าบริการทางการแพทย์

๔. การเบิกค่ารักษาพยาบาลข้างต้น ต้องเป็นไปตามข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ และต้องมีใบรับรองที่แสดงถึงความจำเป็นในการรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งออกโดยแพทย์แผนปัจจุบันที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือแพทย์ผู้มิใช่ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทย หรือประเภทเวชกรรมไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย โดยใบรับรองนั้นต้องระบุระยะเวลาในการเริ่มต้นและสิ้นสุดการรักษาในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๖

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การเบิกค่ารักษาพยาบาลตาม “โครงการทัวร์สุขภาพ”

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ อธิการบดี ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสถานพยาบาลของทางราชการ/สถานพยาบาลที่กระทรวงกำหนด

อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๒๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมบัญชีกลางได้กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกค่ารักษาพยาบาลตามโครงการทัวร์สุขภาพ ให้แยกค่าใช้จ่ายตามโครงการทัวร์สุขภาพออกเป็นรายการค่าตรวจสุขภาพประจำปี และให้เบิกจ่ายตามรายการและอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. จากการตรวจสอบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลที่ผ่านมา ยังพบว่า มีสถานพยาบาลบางแห่งจัดโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพหรือโครงการทัวร์สุขภาพ ประกอบด้วย การตรวจสุขภาพ อบสมุนไพรรักษาโรค และกิจกรรมอื่นๆ เช่น การเจริญสมาธิ กิจกรรมผ่อนคลาย กิจกรรมนันทนาการ นวดตัว นวดเท้า ปฏิบัติโยคะ ออกกำลังกาย ทัวร์ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมบางรายการไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลตามเจตนารมณ์ของการเบิกค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังกล่าว ดังนั้น จึงห้ามนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพหรือโครงการทัวร์สุขภาพทั้งหมดมาเบิกจากทางราชการ

๒. สำหรับการรักษาพยาบาลด้วยวิธีทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เช่น การนวด การประคบ การอบสมุนไพร เพื่อการบำบัดรักษาโรค หรือการตรวจสุขภาพประจำปี ที่ไม่ได้อยู่ในโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพหรือโครงการทัวร์สุขภาพ ยังคงให้เบิกได้ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุภา ปิยะจิตติ)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โทร. ๐-๒๑๒๗-๗๓๙๖-๘